

Asia: VN/12462/2020

Lausuntopyyntö luonnoksesta kansalliseksi pölyttjästrategiaksi

Yleinen lausunto

Voitte tässä lausua yleisesti kansallisesta pölyttjästrategiasta

Pyydettyä lausuntona kansallisesta pölyttjästrategiasta ja toimenpidesuunnitelmasta Metsäteollisuus ry toteaa seuraavaa:

Pölyttjälajiston ja pölyttjäpalveluiden turvaaminen on tärkeää sekä luonnon monimuotoisuuden että ihmisten hyvinvoinnin kannalta. On hyvä, että Suomessakin kiinnitetään asiaan aikaisempaa enemmän huomiota.

Maatalousympäristöjen lisäksi myös metsät on tunnistettu tärkeiksi elinympäristöiksi pölyttjille. Strategialuonnoksessa todetaan, että metsien pölyttjälajeja uhkaavat esimerkiksi avointen paahdealueiden, metsänreunojen, paljaiden kivennäismaalaikkujen ja lahoppuun väheneminen. Metsäteollisuudelle on epäselvää, ovatko nämä piirteet todella vähentymässä metsämaisemassa. Esimerkiksi lahoppuun määrä on Etelä-Suomessa kasvanut jo usean vuoden ajan ja pohjoisessakin väheneminen on pysähtynyt. Toki lahoppuun määrää on edelleen tarve kasvattaa metsäluonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi.

Pölyttäjien tilan parantaminen toimii yhtenä helposti ymmärrettävänä lisäkannusteena motivoitaessa metsänomistajia ja metsäalan toimijoita luonnonhoidon toteuttamiseen. Keinot pölyttäjien turvaamiseksi metsäelinympäristöissä ovat pääosin yhdenmukaiset alalla jo käytössä olevien luonnonhoito- ja ennallistamiskeinojen kanssa. Esimerkiksi lahoppuun lisääminen, paahdealueiden hoito sekä kulottaminen ovat vakiintuneet normaaleiksi käytännöiksi metsätalouteen.

Strategialuonnoksen yhtenä tavoitteena on vahvistaa taantuneiden pölyttjälajien kantoja. Helmi- ja METSO-ohjelmat nostetaan luonnoksessa esille keinoina kunnostaa ja hoitaa pölyttjille tärkeitä

elinympäristöjä (Toimenpide 1.a.). Metsäteollisuus pitää molempia ohjelmia kannatettavina ja on hyvä, että niitä voidaan hyödyntää myös pölyttäjälajiston tilan turvaamisessa. Luonnoksessa mainitaan myös, että suojeluverkostoa olisi tarkoitus kehittää pölyttäjien tarpeet paremmin turvaavaksi (Toimenpide 1.b.). Metsäteollisuus katsoo, että suojeluverkoston kehittämisessä pölyttäjien tarpeet voidaan ottaa huomioon, mutta yksittäisten lajien ei tule ohjata suojelualueverkoston kehittämistä. Uudenlaisena toimenpiteenä strategia sisältää uhanalaisten pölyttäjälajien siirtoistutukset (Toimenpide 1.d.). Metsäteollisuuden mielestä siirtoistutukset voivat olla kokeilunarvoinen tapa edistää pölyttäjien tilaa. Mikäli kyse on lakisääteisesti suojelluista lajeista, on siirtoistutukset kohdistettava olemassa oleville suojelualueille.

Luotettavan tiedon lisääminen on tärkeää, jotta pölyttäjiä hyödyttäviä toimenpiteitä osataan kohdistaa oikein ja niiden vaikuttavuutta voidaan seurata. Siten voidaan varmistaa myös toimenpiteiden korkea panos-tuotossuhde. On hyvä, että strategialuonnoksessa seurantatiedon kehittäminen nousee vahvasti esille. Kansalaishavainnointi tunnistetaan yhtenä keinona laajentaa esiintymistietojen kattavuutta (Toimenpide 4.c.). Kansalaishavainnot voivatkin tuottaa arvokasta tietoa lajien yleiskehityksestä. Metsäteollisuus kuitenkin painottaa, että erilaisissa tietojärjestelmissä tiedot on luokiteltava niiden luotettavuuden suhteen. Kansalaishavaintoja ei tule käyttää esimerkiksi viranomaispäätösten perusteena.

Strategialuonnoksessa mainitaan yhtenä toimenpiteenä (Toimenpide 5.e.): ”Vahvistetaan elinkeinoelämän osallistumista pölyttäjien suojeluun.” On hyvä, että myös elinkeinoelämän rooli pölyttäjäkysymyksessä tunnistetaan. Suojelun sijaan olisi kuitenkin perusteltua käyttää termiä ”pölyttäjien tilan parantaminen”. Esimerkiksi metsäelinympäristöjen osalta pölyttäjät tarvitsevat usein aktiivista luonnonhoitoa, joka on yhdistettävissä metsätalouden harjoittamiseen. Tällöin suojelu ei ole toimivin keino pölyttäjien tilan parantamiseen.

Luvussa 4 on listattu keinoja ja niiden toteuttajatahoja pölyttäjien tukemiseksi eri elinympäristöissä. Metsäteollisuus ihmettelee, miksei metsäympäristöjä koskevissa toimenpiteissä ole tunnistettu toteuttajiksi myös metsäalan toimijoita. Esimerkiksi metsäyhtiöt on kuitenkin mainittu yhdeksi toteutustahoksi s. 14 taulukossa. Vaikka toimenpiteet toteutettaisiinkin yksityisten maanomistajien mailla, on esimerkiksi metsäteollisuusyrityksillä merkittävä rooli sekä metsänomistajien neuvonnassa että luonnonhoidon käytännön toteutuksessa. Listassa on myös mainittu lisätiedon tarve metsänhoitotoimenpiteiden vaikutuksista pölyttäjille. Tätä kiireellisempää lienee tarve lisätä tietoa erilaisten luonnonhoitotoimenpiteiden vaikutuksista pölyttäjille, jotta näitä toimia osataan kohdentaa mahdollisimman vaikuttavasti.

Liitteessä 4 on esitelty strategialuonnoksen vaikutustenarvio. Metsäteollisuus kiinnittää huomiota siihen, että strategian toteutuksen taloudellisten vaikutusten arviointi on ainakin jossain määrin puutteellinen. Arviossa ei ole otettu huomioon, että kaikilla alueiden käyttöä rajoittavilla toimilla, kuten suojeluverkoston laajentamisella, on vaikutuksia esimerkiksi aluetalouteen ja työllisyyteen. Vaikutustenarviota tulisi täydentää siten, että myös välilliset vaikutukset otetaan paremmin huomioon.

Metsäteollisuus ry

Timo Jaatinen

toimitusjohtaja

Johdanto

Voitte tässä lausua luvusta 1: Johdanto

-

Kansallisen pölyttjästrategian lähtökohdat ja strateginen tavoite

Voitte tässä lausua luvusta 2: Kansallisen pölyttjästrategian lähtökohdat ja strateginen tavoite

-

Strategian toimenpiteet

Voitte tässä lausua luvusta 3: Strategian toimenpiteet

-

Keinoja pölyttäjien tukemiseksi eri elinympäristöissä

Voitte tässä lausua luvusta 4: Keinoja pölyttäjien tukemiseksi eri elinympäristöissä

-

Pölyttjäseurannan järjestäminen

Voitte tässä lausua luvusta 5: Esitys kansallisen pölyttjäseurannan järjestämisestä

-

Voimavarat ja vaikutukset

Voitte tässä lausua luvuista 6 ja 7

-

Jaatinen Timo
Metsäteollisuus ry

Vuoristo Tiina
Metsäteollisuus ry